

**MODUŁ 3. WYMAGANIA EGZAMINACYJNE Z PRZYKŁADAMI
ZADAŃ**

1. Przykłady zadań do części pisemnej egzaminu dla wybranych umiejętności z kwalifikacji Z.7. Świadczenie usług opiekuńczo-wspierających osobie starszej

1.1. Organizowanie prac opiekuńczo-wspierających u osoby starszej

Umiejętność 2) *rozpoznaje warunki życia osoby starszej*, na przykład:

- r rozpoznaje i klasyfikuje potrzeby opiekuńcze osoby starszej;
- r rozpoznaje sytuację społeczną oraz warunki życia osoby starszej;
- r rozpoznaje potrzeby zapewniania higieny osobistej osoby starszej.

Przykładowe zadanie 1. – powinno być

Starsze małżeństwo utrzymuje się z najniższych emerytur, które wystarczają na wyżywienie i opłaty za mieszkanie. Brakuje im środków finansowych na wykupienie leków. Stwierdzając ten fakt, opiekun rozpoznał trudną sytuację

- A. społeczną.
- B. materialną.
- C. zdrowotną.
- D. mieszkaniową.

Prawidłowa odpowiedź: **B**.

Umiejętność 4) *ocenia możliwości i ograniczenia osoby starszej w zaspakajaniu potrzeb biologicznych, psychicznych, społecznych wynikających z wieku i niepełnosprawności*, na przykład:

- ustala ograniczenia funkcjonalne osoby starszej w zaspakajaniu potrzeb biologicznych, psychicznych, społecznych wynikających z wieku i niepełnosprawności;
- ocenia możliwości i ograniczenia osoby starszej w zaspakajaniu potrzeb biologicznych, psychicznych, społecznych wynikających z jednostki chorobowej;
- ocenia możliwości i ograniczenia osoby starszej w zaspakajaniu potrzeb biologicznych, psychicznych, społecznych wynikających z niepełnosprawności.

Przykładowe zadanie 2. – powinno być

Podopieczny porusza się za pomocą balkonika, mieszka w kamienicy na drugim piętrze bez windy. Czuje się osamotniony i brakuje mu kontaktu ze środowiskiem. Główną przyczyną tego stanu są bariery

- A. architektoniczne.
- B. psychologiczne.
- C. ekonomiczne.
- D. społeczne.

Prawidłowa odpowiedź: **A**.

Umiejętność 10) *prowadzi dokumentację pracy z osobą starszą*, na przykład:

- opracowuje indywidualny plan wsparcia dla osoby starszej;
- opracowuje plan opieki nad osobą starszą niepełnosprawną fizycznie lub umysłowo, unieruchomioną;
- opracowuje plan prac higieny – porządkowych otoczenia osoby starszej.

1.2. Wykonywanie czynności opiekuńczo-wspierających u osoby starszej

Umiejętność 4) *udziela pierwszej pomocy w stanach zagrożenia zdrowia i życia osoby starszej*, na przykład:

- stosuje zasady udzielania pierwszej pomocy w stanach zagrożenia zdrowia osoby starszej;
- udziela pomocy przedmedycznej w stanach zadławienia;
- otacza opieką przedmedyczną osobę starszą w czasie drgawek.

Przykładowe zadanie 4. – powinno być

Udzielenie pierwszej pomocy podopiecznemu, który skręcił staw skokowy, polega na

- nastawieniu skrzywionego stawu i podaniu środków przeciwbólowych.
- zastosowaniu zimnego okładu i unieruchomieniu stawu.
- zastosowaniu maści rozgrzewającej.
- podaniu środków przeciwbólowych.

Prawidłowa odpowiedź: **B**.

Umiejętność 5) *wykonuje czynności opiekuńcze i higieniczne u osoby starszej*, na przykład:

- określa częstotliwość wykonania czynności higienicznej u osoby leżącej;
- wykonuje toaletę osoby starszej w łóżku;
- prowadzi pielęgnację przeciwoodleżynową;
- otacza osobę starszą opieką terminalną.

Przykładowe zadanie 5. – powinno być

Z jaką częstotliwością należy wykonać toaletę krocza leżącej osoby starszej, aby zapobiec stanom zapalnym w obrębie tej okolicy ciała?

- Raz dziennie.
- Dwa razy dziennie.
- W zależności od potrzeb.
- Na każde życzenie podopiecznej.

Prawidłowa odpowiedź: **C**.

Umiejętność 8) *pomaga osobie starszej w zaspokajaniu potrzeb bio-psycho-społecznych*, na przykład:

- określa placówki pomocne w zaspokajaniu potrzeb społecznych osób starszych;
- wykorzystuje informacje z opisu przypadku osoby starszej;
- organizuje wsparcie socjalne przy pomocy pracownika socjalnego;
- podejmuje działania zmierzające do zapewnienia osobie starszej wsparcia społecznego ze strony najbliższych sąsiadów.

Przykładowe zadanie 6. – powinno być

Pani Janina mieszka razem z córką i jej rodziną, jednak przez 8-10 godzin dziennie pozostaje sama w domu. Ma trudności w gotowaniu posiłków. Uskarża się na samotność i monotonię. Którą placówkę należy zaproponować podopiecznej?

- A. Warsztaty terapii zajęciowej.
- B. Zakład opiekuńczo-leczniczy.
- C. Dzienny dom pomocy społecznej.
- D. Środowiskowy dom samopomocy.

Prawidłowa odpowiedź: C.

1.3. Aktywizowanie osoby starszej do samodzielności życiowej

Umiejętność 2) *pomaga i udziela wsparcia osobie starszej w rozwiązywaniu problemów osobistych i społecznych*, na przykład:

- wskazuje sposób rozwiązania problemu osobistego;
- planuje działania opiekuńczo - wspierające do rozpoznanych problemów, dobierając do ich realizacji odpowiednie techniki i narzędzia;
- prowadzi treningi czynności dnia codziennego;
- zapobiega konfliktom, przeciwdziała korupcji.

Przykładowe zadanie 7. – powinno być

Podopiecznemu, który chce uregulować swoje sprawy spadkowe i nie wie jak to zrobić, opiekun powinien doradzić wizytę

- A. u sędziego.
- B. u notariusza.
- C. u komornika.
- D. u radcy prawnego.

Prawidłowa odpowiedź: B.

Umiejętność 3) *wspiera i mobilizuje osobę starszą do aktywnego spędzania czasu wolnego, uwzględniając jej potrzeby i możliwości psychofizyczne*, na przykład:

- wskazuje sposób aktywizacji podopiecznej;
- rozpoznaje zainteresowania osoby starszej;
- dobiera rodzaje aktywności do zainteresowań i możliwości osoby starszej.

Przykładowe zadanie 8. – powinno być

Podopiecznej z lekkim prawostronnym niedowładem ciała należy zaproponować aktywizację ruchową poprzez

- A. robienie na drutach.
- B. oglądanie albumów.
- C. granie na komputerze.
- D. spacerowanie po parku.

Prawidłowa odpowiedź: **D**.

1.3. Aktywizowanie osoby starszej do samodzielności życiowej

Umiejętność 4) *organizuje czas wolny osobie starszej z wykorzystaniem zasobów środowiska lokalnego*, na przykład:

- wskazuje sposób spędzania czasu wolnego osoby starszej w danych warunkach, z wykorzystaniem zasobów środowiska lokalnego;
- organizuje zajęcia samopomocowe w miejscu zamieszkania osoby starszej;
- diagnozuje potrzeby i możliwości osoby starszej, organizuje czas wolny w instytucjach środowiskowych.

Przykładowe zadanie 9. – powinno być

70-letniej emerytce, sprawnej intelektualnie, w przeszłości bardzo aktywnej zawodowo i społecznie, od jakiegoś czasu towarzyszy poczucie osamotnienia. Którą formę aktywnego spędzania wolnego czasu powinien wskazać jej opiekun?

- A. Ćwiczenia na siłowni.
- B. Haftowanie, szydełkowanie.
- C. Czytanie książek, czasopism.
- D. Zajęcia na uniwersytecie trzeciego wieku.

Prawidłowa odpowiedź: **D**.

1.4. Współpraca z podmiotami działającymi na rzecz osoby starszej

Umiejętność 4) *organizuje pomoc instytucji wsparcia społecznego działających na rzecz osoby starszej*, na przykład:

- określa instytucję, która udziela pomocy finansowej w celu likwidacji barier architektonicznych;
- współpracuje z opieką społeczną;
- rorganizuje pomoc wolontariuszy osobie starszej.

Przykładowe zadanie 10. – powinno być

73-letni podopieczny poruszający się na wózku inwalidzkim chciałby zlikwidować progi i poszerzyć drzwi w swoim mieszkaniu. W tym celu powinien złożyć wniosek o pomoc finansową do

- A. Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej.
- B. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.
- C. Narodowego Funduszu Ochrony Zdrowia.
- D. Powiatowego Urzędu Pracy.

Prawidłowa odpowiedź: **B**.

Umiejętność 5) *organizuje środowiskowe grupy wsparcia na rzecz osoby starszej*, na przykład:

- określa środowiskową grupę wsparcia;
- organizuje samopomoc sąsiedzką;
- współpracuje ze stowarzyszeniami i organizacjami społecznymi.

Przykładowe zadanie 11. – powinno być

68-letnia podopieczna choruje na reumatoidalne zapalenie stawów. W czasie wolnym lubi rozmawiać z ludźmi, śpiewać i malować. Opiekun powinien zaproponować podopiecznej uczęszczanie na zajęcia

- A. w domu pomocy społecznej.
- B. w warsztatach terapii zajęciowej.
- C. w dziennym domu pomocy społecznej.
- D. w środowiskowym domu samopomocy.

Prawidłowa odpowiedź: **C**.

Umiejętność 8) *współpracuje z członkami zespołu terapeutycznego zakładu opiekuńczo-leczniczego*, na przykład:

- określa do współpracy w danej sytuacji osoby starszej członka zespołu terapeutycznego;
- współpracuje z psychologiem, organizując treningi interpersonalne;
- korzysta z informacji uzyskiwanych od zespołu opiekuńczo-leczniczego, przy opracowywaniu planu wsparcia grupy.

Przykładowe zadanie 12. – powinno być

Planując działania opiekuńcze dla podopiecznego po przebytych udarze mózgu, u którego występuje dyzartria, należy nawiązać przede wszystkim współpracę

- A. z logopedą.
- B. z dietetykiem.
- C. z terapeutą zajęciowym.
- D. z pracownikiem socjalnym.

Prawidłowa odpowiedź: **A**.

2. Przykład zadania do części praktycznej egzaminu dla wybranych umiejętności z kwalifikacji Z.7. Świadczenie usług opiekuńczo-wspierających osobie starszej

Podopieczna pani Wanda Kaczmarek, lat 70, mieszka sama w dwupokojowym mieszkaniu, na drugim piętrze w bloku. W mieszkaniu jest centralne ogrzewanie, kuchenka gazowa, zimna i ciepła woda, WC. Brakuje pralki. Podopieczna choruje na nadciśnienie tętnicze, nie może się przemęczać, ma problemy z pamięcią. Zapomina o zażywaniu leków, spożywaniu posiłków i myciu. Córka mieszka z rodziną w tej samej miejscowości, ale nie może odwiedzać matki codziennie.

Pani Wanda nie utrzymuje kontaktów z sąsiadami. Lekarz zdiagnozował u niej demencję starczą. Nie może samodzielnie wychodzić z domu. Zdarzyło się, że nie wróciła do domu, bo nie pamiętała, gdzie mieszka. W mieszkaniu panuje bałagan. W przeszłości pracowała jako księgowa, lubiła spotkania z przyjaciółmi, śpiew, wycieczki. Obecnie utrzymuje się z najniższej emerytury.

Wypełnij kartę oceny sytuacji zdrowotnej, społecznej, warunków życia i potrzeb osoby starszej.

Opracuj plan opieki długoterminowej podopiecznej.

Wykonaj u podopiecznej zabieg mycia głowy w waniencie pneumatycznej.

Po wykonaniu zadania uporządkuj stanowisko pracy.

Druki potrzebne do sporządzenia dokumentów są zamieszczone w arkuszu egzaminacyjnym.

Zadanie wykonaj na fantomie osoby dorosłej, wykorzystując sprzęt, materiały i środki znajdujące się na stanowisku egzaminacyjnym i w magazynie. Podczas wykonywania zadania przestrzegaj zasad organizacji pracy oraz bhp.

Czas na wykonanie zadania wynosi 120 minut.

Ocenię podlegać będą 3 rezultaty:

- karta oceny sytuacji zdrowotnej, społecznej, warunków życia i potrzeb osoby starszej,
- plan opieki długoterminowej,
- stanowisko pracy po wykonaniu zabiegu

oraz

przebieg wykonania zabiegu mycia głowy w waniencie pneumatycznej.

KARTA OCENY SYTUACJI ZDROWOTNEJ, SPOŁECZNEJ, WARUNKÓW ŻYCIA I POTRZEB OSOBY STARSZEJ

Bez zmian – jak w informatorze

PLAN OPIEKI DŁUGOTERMINOWEJ

Bez zmian – jak w informatorze

Kryteria oceniania wykonania zadania praktycznego będą uwzględniać

- poprawność wypełnienia karty oceny sytuacji zdrowotnej, społecznej, warunków życia i potrzeb;
- poprawność dokonania oceny sytuacji zdrowotnej, społecznej, warunków życia i potrzeb;
- poprawność wypełnienia planu opieki długoterminowej;
- poprawność rozpoznania problemów osoby podopiecznej;
- zgodność zaplanowanych działań z rozpoznanymi problemami;
- poprawność wykonania zabiegu mycia głowy w waniencie pneumatycznej;
- zgodność wykonania zabiegu mycia głowy z algorytmem postępowania i procedurami;
- przestrzeganie zasad organizacji pracy i przepisów bhp.
- uporządkowanie stanowiska pracy.

Umiejętności sprawdzane zadaniem praktycznym

1. Organizowanie prac opiekuńczo-wspierających u osoby starszej

1) *posługuje się dokumentacją dotyczącą sytuacji zdrowotnej i społecznej osoby starszej;*

8) *opracowuje plan pomocy, wsparcia i opieki długoterminowej osoby starszej;*

9) *planuje działania opiekuńczo-wspierające osobie starszej i dobiera metody, techniki i narzędzia do tych działań.*

2. Wykonywanie czynności opiekuńczo-wspierających u osoby starszej

4) *wykonuje czynności opiekuńcze i higieniczne u osoby starszej.*

Inne zadania praktyczne z zakresu kwalifikacji Z.7. Świadczenie usług opiekuńczo-wspierających osobie starszej mogą dotyczyć

- wykonania toalety osoby starszej;
- podawanie posiłku;
- mycia głowy osobie starszej leżącej w łóżku;
- zaplanowania działań aktywizujących, pielęgnacyjnych;
- zaplanowania działań zapobiegających skutkom długotrwałego leżenia;
- opracowania harmonogramu organizowania czasu wolnego;
- wykonania okładu;
- wymiany pieluchomajtek;
- oceny odleżyn;
- wykonania toalety przeciwoodleżynowej.